

9 Μαΐου 2019

Ανακοίνωση της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας για τις εξελίξεις σε ενεργειακά έργα

Πυκνώνουν, τελευταία, οι εξελίξεις σχετικά με τη διαχείριση των ενεργειακών διαθεσίμων της χώρας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψιν οι σημαντικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον σε προστατευόμενες και μη περιοχές. Η Ελληνική Οικολογική Εταιρεία θεωρεί ότι οι εξελίξεις αυτές εγείρουν σοβαρά θέματα που συζητούνται παρακάτω.

α) Διαδικασία αδειοδότησης και εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων των σχετικών έργων

Έχουν ξεκινήσει και στο επόμενο διάστημα αναμένεται να αναπτυχθούν πλήρως προγράμματα έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων σε μεγάλες χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές που καλύπτουν σχεδόν ολόκληρη τη δυτική πλευρά της Ελλάδας, από τα σύνορα με την Αλβανία, μέχρι τη νοτιοδυτική Κρήτη. Η Ελληνική Οικολογική Εταιρεία θεωρεί αδικαιολόγητο το καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης που απολαμβάνουν τα έργα αυτά. Η εξαίρεση της φάσης της σεισμικής έρευνας από την υποχρέωση εκτίμησης των σοβαρών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που είναι πιθανό να προκληθούν στις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές που χαρακτηρίζονται ως «οικόπεδα», είναι μια απαράδεκτη, επικίνδυνη και φωτογραφικά ευνοιοκρατική πραγματικότητα. Αυτό ισχύει, ακόμα και για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000, παρά τις προβλέψεις του άρθρου 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς οι περιοχές παραχώρησης για έρευνα και εξόρυξη πετρελαίου, φυσικού αερίου, ακόμα και σχιστολιθικού αερίου, περιλαμβάνουν σημαντικές προστατευόμενες περιοχές (εθνικά πάρκα και άλλες περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Φύση 2000). Θεωρούμε ευνοιοκρατική πολιτική τον μη αποκλεισμό της εξόρυξης υδρογονανθράκων από προστατευόμενες περιοχές, όταν άλλες δραστηριότητες, πολύ μικρότερου οικολογικού αποτυπώματος, είτε υπόκεινται σε αυστηρές ρυθμίσεις, είτε απαγορεύονται.

Αντίστοιχοι προβληματισμοί εγείρονται και όσον αφορά στην αδειοδότηση και την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων εγκατάστασης αιολικών πάρκων, αν και στην περίπτωση αυτή υπάρχει η εμπειρία εφαρμογής. Η εισαγωγή μίας ήπιας βιομηχανικής δραστηριότητας, εντατικής ωστόσο ως προς την κατάληψη του χώρου και με σημαντικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και κυρίως στην ορνιθοπανίδα, αλλά και στο τοπίο, ιδιαίτερα προστατευόμενων φυσικών περιοχών, θα πρέπει να αδειοδοτείται μετά από προσεκτική συνεκτίμηση όλων των επιπτώσεων, άμεσων και έμμεσων, συνθερώνοντας τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η χώρα κυρώνοντας την ευρωπαϊκή σύμβαση για το τοπίο. Όπως σε κάθε δραστηριότητα, ο έλεγχος τήρησης των περιβαλλοντικών όρων πρέπει να είναι συνεχής, αντικειμενικός, και ανεξάρτητος από όποια πρόσωπα ή φορείς.

Τέλος, επισημαίνεται η ανάγκη τήρησης των προβλέψεων της νομοθεσίας που αφορά στην εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων των όποιων οχλήσεων στις προστατευόμενες περιοχές, τόσο των υφιστάμενων όσο και εκείνων που θα προκύψουν από την υπό αδειοδότηση δραστηριότητα. Επισημαίνεται, επίσης, η ανάγκη τήρησης της υποχρέωσης εκτίμησης των επιπτώσεων δραστηριοτήτων που αδειοδοτούνται εκτός προστατευόμενων περιοχών, οι επιπτώσεις των οποίων μπορεί να αφορούν και το εσωτερικό αυτών, όπως και η υποχρέωση προστασίας ειδών και ενδιαιτημάτων προτεραιότητας και εκτός των προστατευόμενων περιοχών.

β) Ανυπαρξία μακροπρόθεσμου γενικού ενεργειακού σχεδιασμού για το μέλλον

Τα παραπάνω αναδεικνύουν την ανάγκη ύπαρξης μακροπρόθεσμου σχεδιασμού που θα περιλαμβάνει το επιθυμητό μίγμα διάφορων πηγών ενέργειας, με διακριτή γεωγραφική κατανομή και χωροθέτηση μεγέθους παραγωγής ανά πηγή. Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα (βλ. παραπάνω) είναι απόρροια και του ότι ο σχεδιασμός ακολουθεί την πράξη, επικυρώνοντας ή επιχειρώντας εκ των υστέρων να “τακτοποιήσει” την επιλογή και χωροθέτηση της όποιας ενεργειακής πηγής, αντί να προηγείται αυτών. Η Ελληνική Οικολογική Εταιρεία θεωρεί ότι το ενεργειακό μέλλον της χώρας πρέπει να σχεδιαστεί μακροπρόθεσμα. Για τον σκοπό αυτό είναι επείγουσα η δημόσια συζήτηση και διαβούλευση σχετικά με τις ενεργειακές πηγές και τεχνολογίες που θέλουμε να έχουμε συνεργούς για καλύτερη ζωή και καλύτερο περιβάλλον.